

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 14 0 U 000781 11 Uvp
Banja Luka, 11.4.2012. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše kao predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Zlatka Kulenovića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Margarete Nikić kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi J. Š. iz P., ul. ... br. ... (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja tuženog Fonda za ... RS, Odjeljenja za ..., B. L. broj 1154904355 od 09.07.2010. godine, u predmetu ponovnog određivanja starosne penzije, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 14 0 U 000781 10 U od 22.12.2010. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 11.4.2012. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

O b r a z l o Ź e n j e

Pobijanom presudom odbijena je kao neosnovana tužba, protiv osporenog akta, bliže označenog u uvodu ove presude, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Filijale I. S. broj 1154904355 od 28.02.2010. godine. Tim prvostepenim rješenjem, tužiocu je ponovo određena starosna penzija počev od 01.02.2010. godine u iznosu od 426,23 KM mjesečno.

U obrazloženju te presude, prihvataju se kao valjani razlozi obrazloženja osporenog akta i dodaje da je stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 118/09, u daljem tekstu: Zakon o izmjenama i dopunama ZPIO), po službenoj dužnosti nastala obaveza ponovnog određivanja penzija određenih primjenom člana 87. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 106/05-prečišćeni tekst i broj 20/07, 33/08, 1/09 i 71/09, u daljem tekstu: ZPIO), za borce šeste i sedme kategorije, kao i člana 89. ZPIO, po zahtjevima podnesenim prije početka primjene ovog zakona, počev od 01. februara 2010. godine; da su organi tuženog u svemu postupili po navedenim zakonskim odredbama i pravilno odredili novi iznos starosne penzije tužioca.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužilac osporava njenu zakonitost zbog pogrešne primjene zakona i povrede propisa o postupku. Ističe da je prvostepeno rješenje doneseno na osnovu nepotpunih podataka iz matične evidencije, s obzirom da ista ne sadrži podatke o njegovoj invalidnosti, koja je posljedica ranjavanja i po osnovu kojeg mu je utvrđeno svojstvo ratnog vojnog invalida (RVI) IV kategorije sa 80% invaliditeta i gubitak radne sposobnosti, zbog čega da je u žalbi izjavljenoj protiv tog rješenja zatražio

ocjenu radne sposobnosti, a u vezi sa ostvarivanjem prava na invalidsku penziju. Smatra da je tužena bila dužna da postupi po tom zahtjevu, što nije učinila, čime da je povrijedila osnovna načela upravnog postupka i time ga onemogućila u ostvarivanju njegovih prava. Predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

U odgovoru na zahtjev tuženi navodi da ostaje kod razloga obrazloženja osporenog akta i predlaže da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor tuženog, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Iz podataka spisa, proizlazi da je pravo na starosnu penziju tužilac ostvario počev od 16.5.1998. godine u iznosu od 543,60 dinara mjesečno; da je rješenjem Filijale I. S. od 31.5.2004. godine, po službenoj dužnosti izvršeno ponovno određivanje penzije tužioca počev od 01.10.2002. godine i penzija određena u iznosu od 397,80 KM mjesečno. Navedeni iznos penzije određen je za ukupan penzijski staž od 27 godina, 08 mjeseci i 28 dana, u procentu od 57,75% od penzijskog osnova utvrđenog prema tada važećim odredbama člana 48-58 ZPIO, u iznosu od 503,54 KM i uvećana prema odredbi člana 60. ZPIO (po osnovu učešća u Vojsci RS) za 60% tj. do iznosa od 75%, jer penzija ne može iznositi više od procenta za puni penzijski staž. Određivanje novog iznosa penzije, na osnovu rješenja o kategorizaciji boraca, izvršeno je rješenjem istog organa od 30.11.2009. godine i penzija određena u procentu od 56,250% od penzijskog osnova utvrđenog prema odredbama člana 77.-86. ZPIO, u iznosu od 757,75 KM u iznosu od 426,23 KM i uvećana prema odredbi člana 89. ZPIO, kao borcu I kategorije, za 60% tj. do iznosa od 75% iznosi ukupno 568,31 KM. Predmetnim prvostepenim rješenjem od 28.02.2010. godine, tužiocu je po službenoj dužnosti ponovo, počev od 01.02.2010. godine određena starosna penzija na osnovu odredbe člana 3. Zakona o izmjenama i dopunama ZPIO, u iznosu od 426,23 KM mjesečno.

Odredbom člana 3. Zakona o izmjenama i dopunama ZPIO, poslije člana 231. b) ZPIO, dodaje se član 231.v), koji propisuje obavezu ponovnog određivanja po službenoj dužnosti penzija, određenih primjenom člana 87, za borce šeste i sedme kategorije, kao i člana 89. ZPIO, po zahtjevima podnesenim prije početka primjene ovog zakona, počev od 01. februara 2010. godine. Slijedi da tužilac, kao lice, čija je penzija određena primjenom odredbe člana 89. ZPIO po zahtjevu od 16.5.1998. godine, spada u kategoriju lica za koje postoji obaveza ponovnog određivanja penzije po službenoj dužnosti.

Odredbom člana 2. Zakona o izmjenama i dopunama ZPIO, brisana je odredba člana 89. ZPIO, kojom je određeno povećanje penzije borcima od prve do sedme kategorije koji prema ukupnom penzijskom stažu ne mogu ostvariti penziju u procentu, koji im po ovom zakonu pripada za puni penzijski staž, u zavisnosti od utvrđene kategorije i dužine penzijskog staža.

Kako tužilac ima svojstvo borca prve kategorije, proizlazi da mu od dana stupanja na snagu te odredbe, ne pripada pravo na povećanje penzije koju je, po tom osnovu ostvarivao, odnosno koje mu je određeno rješenjem Filijale I. S. od 30.11.2009. godine. S obzirom na navedeno, ponovni obračun penzije tužioca je trebalo izvršiti na osnovu odredbe člana 87. i u vezi sa članoma 135. ZPIO, kako je to učinjeno predmetnim prvostepenim rješenjem i kako je to ispravno zaključio i nižestepeni sud.

S obzirom da je predmet ovog postupka ponovno određivanje starosne penzije tužioca, nema zakonske mogućnosti za istovremeno vođenje postupka za određivanje invalidske penzije tužioca, prvenstveno jer se radi o različitim uslovima za sticanje tih prava, a i kod činjenice da se zahtjev ne može postavljati nakon donošenja prvostepenog rješenja. Iz tog razloga neosnovan je prigovor tužioca na okolnost povrede načela upravnog postupka i onemogućavanja zaštite njegovih prava.

Kod takvog stanja stvari po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS-a koji bi je činio nezakonitom, pa se zahtjev tužioca odbija primjenom odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Margareta Nikić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpavka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić